

Миналата неделя ви представих [„Историята на един документ”](#), книга, която проследява пътя на приемането на резолюция 1481/2006 на Парламентарната асамблея на Съвета на Европа (ПАСЕ) за международно осъждане на престъпленията на тоталитарните комунистически режими.

Тази неделя в [електронната библиотека](#) на [desebg.com](#) ви запознавам с едно своеобразно продължение на темата. То е свързано с българска инициатива, спомогнала за европейския дебат за приемането на първия международен документ, този на ПАСЕ, осъдил престъпленията на комунизма. Ще припомня, че идеята за това се ражда на остров Персин през май 2003 г. по време на поклонението в памет на жертвите на комунизма, което репресираните традиционно извършват всяка година край Белене. Тогава Лъчезар Тошев, депутат от СДС, член на ПАСЕ и зам.-председател на групата на Европейската народна партия в асамблеята се ангажира да постави въпроса за международно осъждане на комунизма в асамблеята.

Документът е внесен в ПАСЕ през юли 2003 г. През следващата година в различни страни в Европа се организират обществени дискусии за необходимостта от международно осъждане на комунизма. България е една от най-активните страни. По инициатива на в. „Про и анти” в Копривщица (септември 2004 г.) е организирана двудневна конференция. В нея участват историци, изследователи, журналисти, общественици и политици. Те изнасят теми, които хвърлят светлина върху истинското лице на комунистическия режим в България, свидетелства за репресиите и опитите за преосмислянето му след промените.

Конференцията ражда сборника „Памет за утре. Международно осъждане на комунизма – българската гледна точка”. В него са събрани всички доклади, изнесени на конференцията, а книгата е изпратена в ПАСЕ.

„Не за мъст, не за изтъкване на героични заслуги, не преследвайки меркантилни цели търсим истината, а водени от боязънта за повтаряемостта на престъпленията в човешката история се опитваме да предложим на читателите възможно най-достоверни изложения от почтени автори и документалисти. Искаме това да бъде нашия скромен принос към паметта на европейските граждани, паметта на всички демократично устроени жители на планетата Земя за злото, което не бива да се появява никъде и никога вече”, посочва в предговора към сборника издателят Васил Станилов.

Състоялата се преди 9 години конференция в Копривщица остава една от първи големи срещи на представители на различни области в България, които дебатираха осъждането на комунизма и неговите престъпления. От тази гледна точка изданието, събрало докладите от форума, е много ценно. Ценно е, защото в него са разгледани проблеми и различни проявления на комунистическия режим в България и последиците от него, които бяха поставени за първи път на конференцията в Копривщица. Такива например бяха темите за комунизмът и църквата, стопяването на българската нация, репресиите срещу българските селяни, лекарското съсловие и писателите, несъстоялата се декомунизация и други.

По-долу изброявам всички теми и авторите им, включени в сборника:

- „Инициативата на Европейската народна партия и решението на 16 конгрес на ЕНП за международно осъждане на тоталитарния комунизъм – Лъчезар Тошев;
- Пренаписване на историята з Ралф Якш (директор на софийското бюро на фондация „Конрад Аденауер”);
- За мимикрията и късата памет – Марияна Еленска;
- Морални последици от престъпленията на комунизма – проф. Георги Бакалов;
- Правни аспекти за осъждането на комунизма – Филип Димитров;
- Съветският окупационен режим в източна европа – проф. Пламен Цветков;
- Половин век геноцид и демографска катастрофа – проф. Георги Г. Марков;
- Комунизмът и стопяването на българската нация – проф. Михаил Огнянов;
- Български лекари и студенти по медицина – жертви на комунистическия терор (1944-1989) – проф. Кирил Миленков;
- Православната църква – убежище за тоталитарната мисъл – отец Христо Писаров;
- Погромът над писателите след 9 септември 1944 г. – морални и културни аспекти – Цвета Трифонова;
- Вредите върху екологията след 9 септември 1944 г. – Евдокия Манева;
- Комунистическите вартоломееви нощи – Христо Троански;
- Престъпленията по времето на комунистическия режим и опитите за тяхното

разследване след 10 ноември 1989 г. – Христо Христов;

- Статутът на българската държава, комунистическата „съпротива” и „народния съд” по време на Втората световна война – Дянко Марков;
- Репресиите срещу католическата църква и католиците в България (1944-1989) – проф. Светлозар Елдъров;
- Без догматични спорове – Дилян Николчев;
- Европа, България и присъдата над комунизма – Фреди Фосколо;
- Несъстоялата се декомунизация – Станислав Димитров;
- Типологическата неадекватност на категориите „комунизъм” и „антикомунизъм” в съвременната политическа борба – Стоян Трендафилов;
- Комунизмът, България и другите – Иван Шалев;
- Комунистическото насилие в земеделското стопанство на България след 9 септември 1944 г. – Калин Йосифов;
- Познаваме ли всичко добре – Йордан Ганев;
- Българската декомунизация от гледна точка на една гражданска инициатива – сайта „Декомунизация” – Борислав Сковчев;
- За смисъла от антикомунизма – Калин Манолов.

Сайтът desebg.com ви предлага доклада ["Престъпленията по времето на комунистическия режим и опитите за тяхното разследване след 10 ноември 1989 г."](#)

„Памет за утре. Международно осъждане на комунизма – българската гледна точка”, изд. работилница за книжнина „Васил Станилов”, 2004 г., 240 страници.